

KUSTBON

SVENSK VECKOTIDNING

NIONDE
ÅRG.
№ 10

Prenumerationspris:
Helt år Emk. 225:—
Halvt " " 125:—
I utlandet:
Helt år Emk. 350:—
Halvt " " 200:—

UTKOMMER
ALLA ONSDAGAR
Redaktion:
Svenska Folkförbundet
Redaktör: N. Bles
Reval, Riddaregatan 3.

Annonspris
enligt överenskom-
melse.

För längre annonser
ring beviljas rabatt.

10 mars

1926

Riksdagsvalen.

Man har haft flera meningsutbyten om riksdagsmannavalen i Kustbon och åsikterna hava varit olika. En insändare i Kustbon Nr. 8 av den 24 febr. d. å. skriver under märket "—n", att vår kustbefolkning aldrig kan låta lura sig och rösta för kyrkliga furstar och fabriksmagnater bara för att få en man in i riksdagen och vara med.

Insändaren menar att den enda utvägen är i förening med andra folkminoriteter. Vid närmare eftertanke är kanske denna utväg lika svår som någon annan. Vi kunna inte likställa oss med något av folkminoritetspartien. Tyskarna, de enda som dela våra intressen, stå både kulturellt och materiellt mycket framom oss. Och dessutom veta vi, att den allmänna stämningen sen gammalt ej mycket förbättrats.

Man behöver inte vara lurad, när man röstar för vår egen man, ty vad angår kyrkliga furstar och fabriksmagnater, så har vi intet gemensamt med dem att skaffa — lika litet som med något annat parti — när man måste hava fria händer. Detta parti anser jag vara bäst, som lämnar vår man största friheten.

Om vi svenskar alla tillräckligt kunde förstå vår ställning och förena oss om svenskheten — som är allas vår gemensamma sak — så vore det icke svårt att

komma till sams vid valen med dessa partier, som lova plats för vår man.

Nu är det tyvärr det, att vårt folk hellre säljer sina röster till främmande agitatorers falska löften än att rösta för svenskhetens man, som bäst känner till våra förhållanden och därmed bäst kan förstå oss.

Alltså, svenskar, enhet!

Män och kvinnor med valkiga händer, alla upp för vår gemensamma sak.

"X."

Solens vaknade vulkaner.

Solfläckarna växa hastigt i antal.

Vi ha befunnit oss i en synnerligt orolig väderleksperiod. Rapporter om svåra stormar och förödande översvämningar ha hört till ordningen för dagen. Värst utsatta voro naturligtvis de land, vilkas älvor stå i direkt förbindelse med oceanen. Rhen och Themsen ha svämmat över brädarna och vållat ansenliga skador. Solens vulkaner ha varit i livlig verksamhet, vars yttre tecken varit väldiga, för blotta ögat synliga fläckar och enorma protuberanser. Solens våldsamma paroxysmer ha sannolikt genomgripande verkningar på jordens atmosfär. Att ett samband finns emellan solvulkanismens elvaåriga period och väderleken på ytan av vår planet, erkännes numera

alltmänt, ehuru arten och graden av detta samband äro mycket omtvistade. Vädrets växlingar äro ju också så invecklade, att det förefaller nästan omöjligt att prestera fällande bevis för solens skuld till jordiska katastrofer.

Säkert är emellertid, att solens eruptiva vulkaner under flera månader i alltjämt stegrad grad bombarderat oss med elektriskt laddade partiklar, vilka ha stor benägenhet att kondensera vattenångan i jordens luftlager. Att skriva våldsamma regn och svåra översvämningar på solens konto är således rätt naturligt.

Alla sakkunniga äro överens om att vi gå mot en stormfylld tid, som först om cirka två år, d. v. s. på nyåret 1928, torde nå sin kulmen. Denna tidpunkt framgår av de nu senast synliga solfläckarnas belägenhet på solskivan. Den största fläck, som iakttagits sedan mars 1920, var den för blotta ögat lätt synliga fläck, som uppträdde från 22 dec. i fjol till den 3 jan. i år och åtföljdes av även i Sverige registrerade magnetiska rubbningar. Även den 13 jan. observerades jordströmmar, som tidvis hotade att störa telegraferingen på svenska längledningar. Samtidigt iaktogs ett praktfullt norrsken i Stockholm. Om härtill lägges att ett antal ovanligt stora protuberanser fotografierats vid solranden, så inses att solen just nu är fylld av nyvaknad, sjudande energi.

“Nu för tiden ske inga under”.

För någon tid sedan togo två vänner avsked av varandra på bangården i B. De voro båda unga, och den ene stod just i begrepp att företaga en lång resa.

“Gud give jag snart kunde följa efter”, sade den kvarblivande vännen till den, som redan satt i kupén. “Ack, att det skedde något under, så att jag kunde få följa dig.”

“Måste det ske ett under, så finns nog ingen utsikt att du skall kunna få resa”, ropade den andre från fönstret, under det tåget långsamt satte sig i gång; “ty i våra dagar ske ju inga under!”

“Tror ni verkligen det?” frågade plötsligt en person, som tagit plats mitt emot den unge mannen. “Man hör så ofta sägas, att ‘i våra dagar ske inga under’ men det är endast ett talesätt. Om var och en uppmärksamt ville blicka tillbaka på sitt liv, så skulle många under bliva upptäckta, vilka man kanske icke lagt märke till i det ögonblick de skedde.”

“Då jag var ung,” fortfor mannen, “var jag medhjälpare på ett apotek och måste då vaka om nätterna för att laga till medicin, i fall det kom bud från någon hastigt insjuknad eller något olycksfall inträffade. Hände det, att jag under samma natt måste gå upp flere gånger för att expediera olika bud, så blev jag ofta otålig och brummade icke litet. En natt blev jag inom en kort stund väckt tre gånger och var för varje gång tvungen att gå ut i det lilla rum, där medicinen tillagades. Knappt hade jag åter hunnit lägga mig, förr än det ringde för fjärde gången. Det hjälpte icke att jag förargades; upp måste jag för att laga till medicin åt en sjuk kvinna, vilkens lille son gått en halv mil för att hämta den.

När gossen gått och jag skulle sätta tillbaka en flaska, av vars innehåll jag berett medicinen, fann jag till min förskräckelse, att den innehöll ett starkt och hastigt dödande gift. Jag hade förväxlat tvenne flaskor, som voro varandra tämligen lika.

Unge man, i den natten utropade även jag i namnlös förskräckelse: “Det sker ju inga under i våra dagar!” Men omedel-

bart därefter föll jag ned på mina knän och ropade till Gud så, som jag väl aldrig förr det gjort: “O, Herre, tillåt för denna gång ett under att ske, och förhindra i nåd att jag icke dödar en människa med gift!”

Jag bad i djupaste själsängest till den levande Guden. Då ringe slutligen klockan för femte gången samma natt, och då jag öppnade dörren stod samme gosse, som hade hämtat medicinen till sin sjuka moder, gråtande och darrande av förfäran framför mig.

Förlåt mig, käre herre, förlåt mig, snyftade han; jag snavade i mörkret på landsvägen och flaskan gick i många bitar. Var så snäll och giv mig en annan flaska med droppar åt min stackars mor, så att hon icke dör.

Ni kan lätt tänka er mina känslor vid dessa gossens ord. Den nattens erfarenhet blev en vändpunkt i mitt liv. Vill ni förneka, att det var ett under, som Gud den gången lät mig se?”

Församlingsbladet.

Gåvor till svenska skolor.

Svenska Odlingens Vänner har i dagarna av Riksföreningen för svenskhetens bevarande i utlandet haft glädjen mottaga Kronor 350 för inköp av skolböcker och skolmaterial för en del svenska skolor i Estland. Medlen ha anslagits av en donation från Styrelsen för Oscar II Vandringsbibliotek i Stockholm till Riksföreningen till understödande av utlands-svenska skolor, nämligen för inköp av skolböcker och -material. Av våra skolor ha enligt Riksföreningens bestämmelse följande skolor kommit i åtnjutande av de sända medlen: Reval, Nargö, Wichterpal, Korkis och Norrby på Wormsö. För den vackra gåvan frambäres härmed å de samtliga skolornas och S. O. V:s vägnar ett hjärtligt tack!

N. Blees.

Svensk fest

ämnar S. O. V. anordna i Reval i det nya och ståtliga Sjömanshemmets lokal, Nya Hamndatan 11, söndagen den 21 dennes. Det är länge sedan svenskar ha haft någon större fest i Reval, och hoppas vi därför, att tillställningen skall besökas av många intresserade. Programmet kommer

att bjuda på sång och musik av framstående krafter ävensom ett litet nätt teaterstycke samt folkdans m. m. — Detta meddelas här på förhand, för att svenskarna skola kunna bestämma sig för huru de böra fördriva tiden på ett nöjsamt och nyttigt sätt söndagskvällen den 21 dennes.

Extraordinarie kyrkodag i Dorpat.

Den 3, 4 och 5 mars sammanträdde en extraordinarie kyrkodag i Dorpat. Förutom års- och kassa-berättelser samt andra verksamhetsfrågor, som föredrogos och behandlades, antogos det ev.-lutherska samfundets och församlingarnas nya reglementen i första läsningen. I förslaget till kyrkosamfundets stadgar förutsågs en församlingsäldstekomposition såsom högsta myndighet inom samfundet — konsistoriet hade endast att förbereda ärendena till denna högre instans. Nu har kyrkodagen strykit denna kyrkoöverdomstol och låtit det bli som förr endast med konsistorium. — Tyska församlingarna begärde autonomi inom kyrkosamfundet, men den saken gick icke igenom. Kyrkodagen hade ingenting emot att tyskarna organiserade sig till en självstyrelse utom det estniska ev.-lutherska samfundet, men fann det icke möjligt att bevilja självstyrelse för de tyska församlingarna inom det estländska samfundet. Ett gemensamt konsistorium för alla lutherska kyrkor inom samma samfund, ansågs vara ändamålsenligast.

Ersättning för förstatligade gods. Riksdagen har numera antagit en lag huru och huru mycket staten skall betala ersättning till de förra godsägarna för av dem avhändade gods. Summan har av utskottet fastställts till 956 miljoner mark, och skall summan erläggas under loppet av 60 år med värdepapper, som förpantas med alla gods. Naturligtvis protesterade tyskarna mot en så liten summa, men det hjälpa icke. — Socialisterna, som hela tiden varit emot, att ersättning överhuvudtaget skall lämnas, samla underskrifter för att förhindra lagens publicering under två månader, och möjligen lyckas de härutinnan.

Ökning i statens inkomster 1925. Jämförd med 1924 ha sta-

tens inkomster under 1925 ökat från 7.021 miljoner till 7.656 miljoner mark. Det är de indirekta skatternas och inkomstskatternas för statsföretag jämte egendoms-skatternas inkomster, som visat högre siffra för 1925 än 1924.

De exproprierade godsen. Det meddelas, att Tysklands härvarande sändebud å sin regerings vägnar av estländska regeringen krävt full ersättning för de gods i Estland, tillhöriga tyska undersåtar, vilka estländska staten exproprierat. Samtidigt fordras även ersättning för exploatering av de nämnda godsen sedan den tidpunkt, då de exproprierades. Liknande ersättningskrav ha till estländska regeringen framställts även av andra utländska regeringar.

Flygtrafiken på Helsingfors. Mellan den 14 januari och den 28 februari transporterades mellan Helsingfors och Reval i flygmaskin 390 passagerare samt 5,986 kg. resgods. Under samma tid förmedlades 3,824 kg post och 338 kg fraktgods.

Folkförbundet i Genève. Måndagen den 8 dennes skulle folkförbundsrådet sammanträda i Genève, varvid Tysklands inträde i förbundet skulle avgöras. Plats för Tyskland har för länge sedan reserverats, men Tyskland har självt tvekat, ty även Polen har uppställt sin kandidatur till ständigt medlem i rådet, vilket icke Tyskland och England vilja vara med om. Chamberlain har dock framhållit, att Tyskland icke får vända i porten, och det är att hoppas, att Tyskland inträder.

Regeringskris i Frankrike. Briands regering har vid omröstning för bestämmande av kaffeskatt stannat i minoriteten och trätt tillbaka den 5 dennes, vilket just nu är mindre lyckligt, då ju Briand skall representera Frankrike i Folkförbundsrådet.

Italien skapar en jätteflotta. Mussolini hade nyligen en konferens med chefen för flottan och understatssekreteraren för marinen, varvid dryftades frågan om en nyorganisation av den italienska flottan, meddelas till St.-T. Under ett samtal, som varade i flera timmar, fattades beslut om att bygga en flotta av stora krigsfartyg utan att inhämta parlamentets samtycke. En helt ny typ kommer att användas, som är vida överlägsen den nuvarande

och som kommer att väcka lika stor sensasjon som på sin tid Dreadnoughts.

Detta meddelande har framkallat stark spänning i England, Frankrike och Balkanländerna.

Skrzynskis ställning hotad. Senaten i Warschau har ratificerat Locarnofördragen efter ett anförande av Skrzynski och en diskussion, vilken ådagalade existensen av en mycket stark opposition, vars representanter öppet hotade att störta Skrzynski, i händelse denne icke i Genève lyckades utverka en permanent plats i folkförbundsrådet för Polen. Ratificeringen beslöts mot det nationella arbetarpartiets röster, vilket parti tillhör regeringskoalitionen, yttersta högeren och vänstern samt det radikala bondepartiet, medan vitrutenerna och ukrainarna avhöllo sig från omröstning. En resolution, vari yrkas på en permanent plats i rådet för Polen, godkändes enhälligt i parlamentet.

Ministerpresidenten och utrikesminister Skrzynski avreste på onsdagen från Warschau till Paris och Genève. —

Långfärderna i luften. Kairo, 3 mars. Fyra militärflygare, vilka befinna sig på en flygfärd till Kapstaden, ha anlant till Wadi-Halfa vid gränsen till det egentliga Egypten.

Ekenäs seminarium. Till direktör för Ekenäs seminarium har utnämnts skolrådet Alfons T a k o l a n d e r.

Ny engelsk flygmotor. Under luftförsvarsministeriets överinseende ha i Bristol prov utförts med en ny luftkyld flygmotor, kallad Jupiter. Senaste natt hade motorn varit i gång över 204 timmar i ett sträck och den flygmaskin, i vilken motorn inmonterats, har tillryggalagt en sträcka på 22,000 miles.

Smått och gott.

Att rengöra sammetskragar på vinterrockar. De obehagliga fettfläckarna på sammetskragar kan en praktisk husmor med lätthet avlägsna sålunda: Ren, vit sand uppvärms och hålles i en liten linaepåse, varefter fläcken gnides med denna, tills den försvinner.

Det nyttiga linfrötet. I en gammal tidning återfinnes följande goda råd:

Drick linfröté! Slå en matsked frö i ett kvarter vatten och låt blandningen koka till dess att den blir så pass tjock som klister. Tag den därpå från elden, utspäd med ett kvarter friskt vatten och sila blandningen på en flaska. När dekokten kallnat bör den vara svagt geléaktig. Drick ett vinglas därav var gång ni känner er törstig och i behov av en klunk vatten. Försök det ett par tre veckor och ni skall bli en ny människa.

Mot väderspänningar i magen brukar en halv tesked bikarbonat göra god verkan.

St Mikaelsförsamlingen.

Passionspredikan torsdag d. 11. kl. 7,30 (skolsalen).

Sönd. d. 14. ingen gudstjänst.
E. Petzäll

Penningkurser

Revals börs, 10 mars 1926

1 dollar	—	372	375
1 pund	—	1.809	1.824
100 rentmark	—	8.850	8.975
100 Fmk.	—	937	947
100 sv. kr.	—	9.975	10.075
100 dan. kr.	—	9.650	9.850
100 nor. kr.	—	8.010	8.20
100 latt.	—	7.150	7.250

Sommardräng

får plats på Uugla. Svar med löneanspråk till Grönstrand üle Taebla.

Vormsö Koop. Handelsföreningens

ordinarie sammanträde hålles den 16 mars kl. 2 e. m. i Kommunalhuset i Hullo, vartill alla medlemmer inbjudas.

Styrelsen.

Riksföreningens föreningsmärke

är till salu
på Riddaregatan 3.

S. O. V:s årsmöte

hålles i Hapsal å hotell Petersburg
söndagen den 14 mars kl. 11 f. m.

Svensk gudstjänst samma dag kl. 1/2 9 f. m.
med svensk fastlagsmessa av rektor P. Söder-
bäck i Hapsals kyrka.

Trafikaktiebolaget MÄLAREN-HJÄLMAREN

TELEFONER: för passageraretrafiken 56-28, Norr 12-57, för godstrafiken Norr 12-99

Reguljära linjer: Stockholm — Köping — Kungsör — Arboga — Örebro
Stockholm — Strängnäs — Västerås — Enköping
Stockholm — Drottningholm — Sigtuna — Skokloster
Stockholm — Öarna Ekerö, Björko, Adelsö och Svartsjölandet.

ANGÅENDE AVGÅNGSTIDERNÄ: SE DAGSPRESSEN

Rekommenderar sina förstklassiga färdiga HERRKLÄDER, HERR- & DAMSKRÄDDERI.
Uniforms- och Sportatliklar för segling, ritt, automobilsport etc. etc.

MILITAR EKIPERINGS A.-B. (M&A)
Hamngatan 3 A STOCKHOLM Norrmalmstorg

M. DUBOIS, UPPSALA
BAGERI- OCH KONDITORI A.-B.
rekommenderas

Telefoner: Konditoriet 1523 - Bageriet 2780 - Kontoret 9

Olof Almér

Tel. 531 Kristianstad Tel. 163
Välsorterat Fin- o. Grovbageri

HOTELL
EXCELSIOR
Birgerjarlgatan 35, Stockholm
(K. F. U. Mes hus)

Rikstelefon o. te'egramadress: EXCELSIOR
Stockholmstelefon 98 27.

Första inhemska Försäkrings-Aktiebolaget

EESTI LLOID

Reval, Långgatan (Pikk) 28. Tel. 6-24 & 17-03

LIVFÖRSÄKRING

BRANDFÖRSÄKRING

TRANSPORTFÖRSÄKRING

OLYCKSFALLFÖRSÄKRING

De av bolaget hittills utbetalade skadesummorna belöpa
sig till över

EMK. 80.000.000.—

Ett bevis på till vilken oskattbar nytta försäkring är, därför

Försäkra Edert liv och Eder
egendom medan tid är!

RYLANDER & RUDOLPHS

FABRIKS A.-B.

Henriksdal, Sverige

Tel.-adr. „Rudolfs“. Rf. 440 & 1440

Tillverka telefonkol och dynamoborstar, lämp-
liga för alla i marknaden förekommande
apparater och maskiner. — Begär offert!

Falkenberg

Använd

Extra vetemjölet

„ÖRNEN“

Den, som är förständig att ej låta sig döras
av allt utländskt köper alltid svenska varor. En
gammal välkänd firma lämnar alltid köparen
bästa garanti att vid inköp erhålla största valuta
för sina pennningar.

Våra tillverningar:

SALUBRIN
SPRITÄTTIKA
AROMA ÄTTIKSPRIT

Eau de Cologne:
Extrait Double CARITA
Extrait Quadruple DELILA

Hårvatten: Lotion GAMBO
Lavendelvatten: Extrait Triple GARITA äro
var i sitt slag marknadens yppersta och därtill
billigaste fabriker. Därför garanterar

A.-B. P. HAKANSSON, ESLÖV.

INGEN VET VAR
haren har sin gång,
men en var vet, att

PIX-PASTILLER

finnas överallt. Säljes i askar å 25 och 50 öre.
Ensamtilverkare:

Pix Aktiebolag, Gävle

EGONLINEN

uppehåller regelbunden trafik Göte-
borg med alla mellanliggande svenska
hamnar till

Karlskrona—Danzig—Libau—
Riga—Reval—Hälsingfors.

Större och mindre
Skogsparker på rot
såväl som
sågtimmer
köpes kontant av Säfveåns A. B.
Göteborg

GÖTEBORG
KÖP

OLOF ASKLUNDS

BRÖD.
Det är bäst.

Järnvägsrestauranten, Malmö
i nya hemtrevliga lokaler med ingång
från Skeppsbron
Fullständig restaurantrörelse.
Smörgåsbuffé - Konditorlavdelning